

razliko, ki nam jo predoči trenutna situacija, ki običajno prenaša pozitivno ali negativno mnenje iz prejšnjega konteksta. Zato se pri tej napaki trditev ne presoja po njeni vsebini.

Primer: Hitler je bil vegetarijanec, zato je vegetarijanstvo zabloda.«

Kot je bilo že omenjeno v »definiciji«, gre za argument *ad hominem* (ali *ad misericordiam*), zakaj bi torej ustvarjali novega? Morda zato, ker bi ga bilo mogoče interpretirati tudi kot *ignoratio elenchi* in *secundum quid* ali celo kot *ad populum* in/ali *ad baculum*. In da bi se izognili domnevni dvoumnosti, ustvarimo novo napako? To pravzaprav še poveča (možnost) dvoumnosti, vsaj kar zadeva merila in definicije. Toda po drugi strani lahko nove in ločene označbe (nove napake) potrošnikom in navdušencem nad napakami omogočijo večjo izbiro.

Nazaj k Austinu in Hamblinu (prek pragma-dialektike in Douglasa Waltona)

V akademskih krogih in med teoretiki argumentacije vlada precej večja teoretična disciplina glede tega, kaj so napake v sklepanju in argumentaciji ter kako jih zaznati. Na kratko se bomo dotaknili dveh pogledov na napake: pragma-dialektičnega in pristopa Douglasa Waltona.

Pragma-dialektika: kršitev pravil za kritično razpravo

Od začetka, vse od prve knjige van Eemeren in Grootendorsta (1984: 177), so napake v sklepanju opredeljene kot »kršitve pravil ravnanja za racionalne razpravljavce«. Kaj to pomeni? Tukaj je citat iz njunega nekoliko kasnejšega dela *Argumentation, Communication and Fallacies*:

»Predstavljamo *idealen model*, v katerem so pravila za razumen argumentacijski diskurz določena kot pravila za izvajanje govornih dejanj v kritični razpravi, katere cilj je *reševanje spora*. Za vsako fazo razprave pravila določajo, kdaj so udeleženci, ki name ravajo rešiti spor, upravičeni ali celo dolžni narediti posamezno potezo. Upoštevati morajo vsa pravila, ki so bistvena za rešitev spora. Vsaka kršitev pravil razprave ne glede na to, katera stranka in v kateri fazi razprave jo zakrivi, lahko ogrozi rešitev spora in jo je zato treba obravnavati kot nepravilno potezo v razpravi. Napake se analizirajo kot take napačne poteze v razpravi, v katerih je bilo